

Hierbij nodig ik u van harte uit voor de bijeenkomst die de Contactgroep Gezondheid en Chemie (CGC) organiseert i.s.m. de Nederlandse Vereniging voor Veiligheidskundigen en Essenscia¹:

“Contractor safety: wie betaalt de prijs?”

“Zin en onzin van VCA”

Donderdag 24 januari 2008

13.30 - 16.30

Ontvangst vanaf 13.00 uur

Darwinzaal

FCCC Flanders Congress & Concert Centre

Koningin Astridplein 26

B-2018 Antwerpen (België)

Tel: (32)(3)203.56.22 - Fax: (32)(3)203.56.01

Website: <http://www.elisabethzaal.be> - E-mail: info@fcc.be

Veilig werken met (onder)aannemers is voor de chemische industrie - gezien de risico's van het werken met grote hoeveelheden gevaarlijke stoffen - een essentieel onderdeel van de bedrijfsvoering. De afgelopen decennia hebben een steeds grotere specialisatie van werkzaamheden laten zien met als gevolg een sterk toegenomen uitbesteding van werkzaamheden en een toename van het aantal aannemers en onderaannemers. Recente incidenten in Nederland - bijvoorbeeld het instorten van een steiger in de Amercentrale - hebben de aandacht voor de veiligheid van onderaannemers en wie de uiteindelijke verantwoording draagt voor de veiligheid weer midden in de schijnwerpers gezet. Daarnaast speelt in Nederland de discussie over de herziening van de VCA (Veiligheid, gezondheid en milieu Checklist Aannemers).

De organisatoren willen met sprekers uit de industrie, zowel opdrachtgevers als aannemers in discussie gaan over hoe zij contractor-veiligheid aanpakken en welke rol het VCA-systeem in Nederland en België hierin speelt: heeft het effect, wat is de kwaliteit van de audits, vergroot het de administratieve lasten niet te veel, versterkt het de samenwerking tussen opdrachtgever, aannemer en onderaannemer? etc. Twee sprekers uit België en twee uit Nederland, zowel opdrachtgever als aannemer, zullen vanuit hun praktijk hun mening geven over de bestaande afspraken en waar het in de toekomst naar toe moet gaan om veilig werken met (onder)-aannemers goed te kunnen blijven organiseren.

---

¹ Essenscia is een multisectorale koepelorganisatie die de vele activiteitsectoren van de chemie en de life sciences in België vertegenwoordigt. Ze groepeert meer dan 700 ondernemingen die samen goed zijn voor meer dan 95% van de totale omzet van de sector (www.essenscia.be).

Het programma:

Dagvoorzitter is Paul Swuste

- 13.00 - 13.30   **Ontvangst met koffie en thee.**
- 13.30 - 13.45   **Mededelingen uit het bestuur van de CGC, NVVK en Essenscia.
Opening door de bestuursleden Paul Scheepers (CGC) en Paul Swuste (CGC en NVVK).**
- 13.45 - 14.15   **1. Hoe kunnen wij gezamenlijk werken aan een veilige werkomgeving als gelijkwaardige partners met als basis de VCA? (Jean-Pierre Partoens, Cegelec)**
Onderhoudswerken en onderhoudsjobs worden net zoals de uitvoering van nieuwe projecten meer en meer uitgevoerd door contractors. Belangrijk is hierbij dan ook dat al deze werkzaamheden veilig uitgevoerd worden. Om dit te realiseren is in de eerste plaats een goede communicatie nodig en is het uitwisselen van risico's van zowel de opdrachtgever en de andere contractors een noodzaak. De opdrachtgever heeft er dan ook alle belang bij een contractor te selecteren waarvan hij kan uitgaan dat de welzijnswetgeving wordt gerespecteerd. Hiervoor heeft de opdrachtgever de mogelijkheid te werken met VCA-gecertificeerde aannemers. De presentatie zal ingaan op de ervaringen van de contractor hiermee.
- 14.15 - 14.45   **2. Beleidsplan Essenscia Vlaanderen inzake veiligheid, gezondheid en milieu bij aannemingswerken. Visie van de opdrachtgever (Dirk Gyzels, Solvay)**
Het Responsible Care programma van Essenscia regelt de verantwoordelijkheden van opdrachtgevers en aannemers. De opdrachtgever heeft een ruime informatieplicht en beoordeelt de aannemer periodiek op VGM-prestaties. De voordracht zal nader ingaan op het beleid, hoe het in de praktijk wordt uitgevoerd en wat het effect van de maatregelen is de veiligheidsprestaties bij de leden van de VIBNA (Vereniging van de Industriële Bedrijven van Noord-Antwerpen).
- 14.45 - 15.00   **Pauze**
- 15.00 - 15.30   **3. De magie van VCA? (Dirk Muis, Imtech)**
Er zijn in Nederland op grote schaal certificaten en VCA-diploma's uitgereikt. Dit duidt op een grote inspanning bij bedrijven op het gebied van veiligheid. Of is VCA meer een systeem om bij stakeholders aan te tonen dat aandacht wordt gegeven aan veiligheid, gezondheid en milieu? Dit laatste is uitgangspunt geweest bij het ontstaan van de VCA-checklist. Opdrachtgevers (petrochemie) hebben behoefte om opdrachtnemende bedrijven te kunnen prekwificeren op veilig, gezond en milieutechnisch (VGM) verantwoord werken. Er is echter bij een toenemend aantal opdrachtnemers weerstand tegen de VCA. Dit omdat het systeem onvoldoende aansluit op hun bedrijfssituatie, niet praktisch is en administratieve lasten geeft. Daarbij zijn er veel eisen voor relatief lage VGM-risico's en aan de

andere kant geeft het systeem onvoldoende aanknopingspunten voor het beheersen van de werkzaamheden in een omgeving met hoge risico's. Kortom, geeft VCA bedrijven (nog) voldoende aanknopingspunten om hun mensen VGM-verantwoord te kunnen laten werken?

15.30 - 16.00

4. En de winnaar is: VCA!!! (Ton Jeen, ExxonMobil)

De werking van het VCA-systeem op de veiligheid op de werkvloer is vanuit de SSVV (Stichting Samenwerken voor Veiligheid) en het Centraal College van Deskundigen VCA aantoonbaar gemaakt door analyse van de verzuimongevalregistratie door de certificatie-instellingen. Hieruit bleek een aanzienlijke reductie van de verzuimongevallen bij VCA-bedrijven over de periode 1999-2006. Hoe groot de bijdrage is van het VCA-systeem alleen is echter moeilijk te zeggen. Daarom is in een historisch onderzoek bij één opdrachtgever (Esso Raffinaderij) een vergelijking gemaakt van dominante ongevalsscenario's vóór en ná introductie van het VCA-systeem. De resultaten worden in de presentatie getoond, evenals de WINST voor de veiligheid die te behalen is door het VCA-systeem. Een VCA-certificaat is voor de aannemer nuttig om in aanmerking te komen voor contractonderhandelingen en biedt de opdrachtgever een garantie op een bepaald (minimum) veiligheidsniveau. Maar hoeveel winst valt er eigenlijk te behalen als opdrachtgever en opdrachtnemers SAMEN het VCA-systeem in de praktijk brengen? En in hoeverre zal de VCA 2008 versie daarbij als winnaar uit de belangenstrijd van opdrachtgevende en opdrachtnemende sectoren komen?

16.00 - 16.30

Plenaire paneldiscussie met de sprekers

De sprekers:

Jean-Pierre Partoens is sedert 1994 werkzaam bij Cegelec als QHSE Manager. Hij is voorzitter van de werkgroep contractors van Agoria. Agoria verenigt ca. 1500 bedrijven uit de technologische industrie in België met zo'n 300.000 werknemers. Hij is drie jaar voorzitter geweest van de werkgroep risicobeheer en zes jaar werkgroepencoördinator en lid van de Raad van Beheer van Prebes, de Belgische vereniging van veiligheidskundigen. Sedert 2007 is hij penningmeester van Prebes en lid van het dagelijks bestuur. Sedert drie jaar is hij ook verantwoordelijk voor de opmaak van het tijdschrift Veiligheidsnieuws

Dirk Gyzels is preventieadviseur en hoofd van de Interne Dienst PBW bij Solvay in de fabriek van Antwerpen en secretaris van de werkgroep Veiligheidsbeheer van VIBNA, de vereniging van de industriële bedrijven van Noord-Antwerpen. Hij is actief bezig met contractorveiligheid als voorzitter van de werkgroep huiscontractors binnen de fabriek van Solvay Antwerpen en als opsteller van de bedrijfseigen procedure "Algemene veiligheids- en milieuregels voor aannemers". Hij is medeopsteller van het "VIBNA Beleidsplan inzake Veiligheid, Gezondheid en Milieu bij aannemingswerken". Hij is lid van de stuurgroep Opleidingsgids en Register Risicovolle Taken (Provinciaal Veiligheidsinstituut), sinds 2007 opgenomen in de Technische Commissie Kwalificaties van VCA-BeSaCc. Daarnaast heeft hij binnen Delta Process Academy meegewerkt aan de Uniforme richtlijnen voor contractors.

Dirk Muis is consultant (HVK en RHA) bij Imtech Arbodiensten en is als hogere veiligheidskundige en als arbeidshygiënist SKO geregistreerd. Daarnaast heeft hij een Post-HBO opleiding gevolgd op het gebied van milieutechniek. Naast "arbo"praktijkdeskundige is hij ook deskundig op het gebied van managementsystemen.

Ton Jeen heeft de opleiding Chemisch Technologie afgerond aan de Technische Universiteit van Delft en is werkzaam bij ExxonMobil. Als Process Console Head is hij onder andere verantwoordelijk geweest voor de operatie van de hydrocracker en utility installaties. Vanaf 1998 is hij benoemd als hoofd van de afdeling Veiligheid, Brandweer en Beveiliging voor de ExxonMobil-site in Rotterdam. Een jaar later heeft hij de Management of Safety, Health & Environment (MoSHE) opleiding aan de Universiteit van Delft voltooid. Hij heeft zich ontwikkeld tot praktijkdeskundige op het gebied van veiligheidsgedragprogramma's (Behaviour Based Safety). Sinds 2004 is hij werkzaam als VGM-beleidsadviseur voor ExxonMobil in de Benelux. In deze functie is hij verantwoordelijk voor de coördinatie van issues op het gebied van veiligheid, milieu, security alsmede strategische calamiteiten respons in de Benelux. Buiten ExxonMobil is hij o.a. actief voor de Vereniging Nederlandse Chemische Industrie (Beleidsgroep Milieu & Veiligheid, Werkgroep veiligheid) en sinds 1998 vertegenwoordiger van de Nederlandse raffinaderijen in het VCA-certificatie schema voor aannemers (VGM Checklist Aannemers - ref. www.vca.nl). Hij is eveneens actief voor de VNPI-werkgroep Veiligheid.

De Contactgroep Gezondheid en Chemie

De Contactgroep Gezondheid en Chemie (CGC) is een multidisciplinair discussieforum met als doel het uitwisselen van informatie over de gezondheid van de mens in relatie tot chemische factoren en het bevorderen van het netwerk van mensen werkzaam op dit terrein. Dit wordt gerealiseerd door het organiseren van themamiddagen voor bedrijfsartsen, veiligheidkundigen, arbeidshygiënist, toxicologen, medisch milieukundigen en milieugezondheidkundigen. De middagen worden, afhankelijk van het thema, georganiseerd in samenwerking met de Nederlandse Vereniging voor Arbeidshygiëne (NVvA), de Nederlandse Vereniging van Veiligheidkundigen (NVVK), de Nederlandse Vereniging voor Toxicologie (NVT), de Nederlandse Vereniging van Medische Milieukunde (NVMM) en de Nederlandse Vereniging voor Arbeids- en Bedrijfsgeneeskunde (NVAB). De themamiddagen bieden de mogelijkheid om al deze verschillende specialisten bij elkaar te brengen en zo multidisciplinaire netwerken te laten ontstaan.

Meer informatie over programma's van de CGC kunt u vinden op de website van de Nederlandse Vereniging voor Arbeidshygiëne, www.arbeidshygiene.nl, door te kiezen voor "contactgroepen" en "CGC". U vindt daar de programma's en ppt-files van de CGC-bijeenkomsten die al hebben plaatsgevonden. Als lid van de CGC ontvangt u uitnodigingen voor nieuwe bijeenkomsten.

Tijdens de bijeenkomst worden door de CGC *uitsluitend aan leden van de CGC* certificaten van deelname uitgereikt ten behoeve van certificering. Deelnemers die geen lid zijn van de CGC maar wel lid zijn van één van bovengenoemde beroepsverenigingen kunnen hun eigen beroepsvereniging verzoeken om een certificaat van deelname te verstrekken.

Aanmelding als lid van de CGC is mogelijk via info@epsnet.nl

De volgende bijeenkomsten van de CGC zijn op:

- 13 maart 2008 in samenwerking met NVT: Risico's van inhalatie-allergenen
- 19 juni 2008 in samenwerking met de NVAB: Casuïstiek chemische blootstelling
- 18 september 2008 in samenwerking met de NVMM: Incidenten met massahysterie
- 20 november 2008 in samenwerking met de NVvA: Dieselmotoremissies (o.v.b.)